ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 4ης Μαΐου 2006 *

Στην υπόθεση C-508/03,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ λόγω παραβάσεως, ασκηθείσα την 1η Δεκεμβρίου 2003,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την F. Simonetti και τον X. Lewis,

προσφεύγουσα,

κατά

Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπουμένης από τον K. Manji, επικουρούμενο από τους D. Elvin, QC, και J. Maurici, barrister,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ κατά ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, K. Schiemann, N. Colneric, E. Juhász και E. Levits, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 22ας Ιουνίου 2005,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι,

— το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, προβαίνοντας σε εσφαλμένη εφαρμογή των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 4,

παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 175, σ. 40), στα σχέδια πολεοδομικού σχεδιασμού White City και Crystal Palace, σχέδια εμπίπτοντα στο παράρτημα ΙΙ, παράγραφος 10, στοιχείο β΄, της οδηγίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία·

— μη διασφαλίζοντας την ορθή εφαρμογή των άρθρων 2, παράγραφος 1, 4, παράγραφος 2, 5, παράγραφος 2, και 8 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997 (ΕΕ L 73, σ. 5, στο εξής: οδηγία 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί), στις οικοδομικές άδειες που χορηγούνται κατά στάδια, το κράτος μέλος αυτό παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

2 Σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική σκέψη της, η οδηγία 85/337 έχει ως αντικείμενο τη θέσπιση των γενικών αρχών για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον με σκοπό τη συμπλήρωση και τον συντονισμό των διαδικασιών χορηγήσεως των αδειών για σχέδια δημοσίων και ιδιωτικών έργων που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον.

3 Προς τούτο, το άρθρο 1, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας ορίζει την έννοια της «άδειας» ως την «απόφαση της ή των αρμόδιων αρχών που δίνει το δικαίωμα στον κύριο του έργου να πραγματοποιήσει το σχέδιο».

4 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής προβλέπει τα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις απαραίτητες διατάξεις ώστε τα σχέδια που, ιδίως, λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της θέσης τους, μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, να υποβάλλονται σε εκτίμηση όσον αφορά τις επιπτώσεις τους πριν δοθεί η άδεια.

Αυτά τα σχέδια καθορίζονται στο άρθρο 4.»

5 Το άρθρο 4 της οδηγίας 85/337 ορίζει τα εξής:

«1. Τα σχέδια των κατηγοριών που αναφέρονται στο παράρτημα I, με την επιφύλαξη του άρθρου 2, παράγραφος 3, υποβάλλονται σε εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.

2. Τα σχέδια τα οποία υπάγονται στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II, υποβάλλονται σε εκτίμηση, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, όταν τα κράτη μέλη κρίνουν ότι το απαιτούν τα χαρακτηριστικά τους. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν ιδίως να συγκεκριμενοποιούν ορισμένους τύπους σχεδίων προς εκτίμηση ή να καθορίζουν τα κριτήρια ή/και τα κατώφλια που πρέπει να επιλεγούν προκειμένου να μπορεί να καθοριστεί ποια από τα σχέδια που υπάγονται στις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα II πρέπει να υποβληθούν σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.»

6 Το άρθρο 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337 προβλέπει ότι «οι πληροφορίες τις οποίες παρέχει ο κύριος του έργου, σύμφωνα με την παράγραφο 1, πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

— περιγραφή του σχεδίου ως προς τη θέση, τον σχεδιασμό και το μέγεθός του,

— περιγραφή των μέτρων που μελετώνται προκειμένου να αποφευχθούν, να μειωθούν και, αν είναι δυνατό, να αντιμετωπισθούν οι σημαντικότερες δυσμενείς επιπτώσεις,

— τα απαραίτητα στοιχεία για την εξακρίβωση και την εκτίμηση των σημαντικών επιπτώσεων που το σχέδιο προβλέπεται ότι θα έχει στο περιβάλλον,

— μία μη τεχνική περίληψη των πληροφοριών που αναφέρονται στην πρώτη, δεύτερη και τρίτη περίπτωση».

7 Κατά το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας, «οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δυνάμει των άρθρων 5, 6 και 7 πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια της διαδικασίας για τη χορήγηση αδείας».

8 Το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας αυτής μνημονεύει, στο σημείο 10, στοιχείο β΄, τις «[ε]ργασίες πολεοδομίας».

9 Η οδηγία 85/337, ιδίως δε οι κανόνες που αφορούν τα σχέδια που εμπίπτουν στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας, τροποποιήθηκαν ουσιωδώς με την οδηγία 97/11, η οποία έπρεπε να μεταφερθεί στην έννομη τάξη του Ηνωμένου Βασιλείου το αργότερο στις 14 Μαρτίου 1999. Όμως, δεδομένου ότι οι αιτήσεις χορηγήσεως αδείας για τα δύο σχέδια τα οποία αφορά η πρώτη αιτίαση υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές πριν από την τελευταία αυτή ημερομηνία, οι τροποποιήσεις αυτές δεν ισχύουν για τα σχέδια αυτά, όπως προκύπτει από το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 97/11.

10 Αντιθέτως, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να εξεταστεί υπό το φως της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί.

11 Προς τούτο, ναι μεν το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, παραμένει αμετάβλητο, το άρθρο 2, παράγραφος 1, όμως, της οδηγίας αυτής ορίζει πλέον ότι «[τ]α κράτη μέλη μεριμνούν ώστε πριν χορηγηθεί η άδεια, τα έργα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον λόγω, μεταξύ άλλων, της φύσεως, του μεγέθους ή της θέσεώς του, να χρειάζονται άδεια και εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτά τα έργα ορίζονται στο άρθρο 4».

12 Η οδηγία 97/11 επέφερε επίσης μια ήσσονος σημασίας τροποποίηση στο κείμενο του άρθρου 5, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, με την προσθήκη μιας παύλας που επιβάλλει στον κύριο του έργου να υποβάλει επίσης:

— «σύνοψη των κύριων εναλλακτικών λύσεων που μελετά ο κύριος του έργου και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής του, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων στο περιβάλλον».

13 Εξάλλου, η διάταξη αυτή άλλαξε αρίθμηση και κατέστη παράγραφος 3 του άρθρου 5 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί.

14 Το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, προβλέπει ότι «τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων και οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται βάσει των άρθρων 5, 6 και 7 πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης άδειας».

Η εθνική νομοθεσία

15 Στην Αγγλία, το κύριο νομοθέτημα περί χωροταξίας είναι ο νόμος περί χωροταξικού σχεδιασμού (Town and Country Planning Act 1990, στο εξής: Town and Country Planning Act), ο οποίος προβλέπει γενικούς κανόνες τόσο για τη χορήγηση αδειών αστικού σχεδιασμού όσο και για την τροποποίηση ή την ανάκλησή τους. Ο νόμος αυτός εξειδικεύθηκε με το διάταγμα περί χωροταξικού σχεδιασμού του 1995 [Town and Country Planning (General Development Procedure) Order 1995, στο εξής: General Development Procedure Order] και τις κανονιστικές διατάξεις περί χωροταξικού σχεδιασμού και περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων [Town and Country Planning (Assessment of Environmental Effects) Regulations 1988, στο εξής: Assessment of Environmental Effects Regulations].

16 Οι Assessment of Environmental Effects Regulations αντικαταστάθηκαν από τις κανονιστικές διατάξεις περί χωροταξικού σχεδιασμού και περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του 1999 [Town and Country Planning (Environmental Impact Assessment) (England and Wales) Regulations 1999, στο εξής: Environmental Impact Assessment Regulations]. Όμως, δεδομένου ότι οι νέες αυτές Regulations έχουν εφαρμογή μόνο στα σχέδια έργου που υποβλήθηκαν μετά

τις 14 Μαρτίου 1999, δεν είναι κρίσιμες για τα δύο επίμαχα στο πλαίσιο της πρώτης αιτιάσεως σχέδια. Αντιθέτως, οι εν λόγω Regulations καθορίζουν το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση.

— Ο Town and Country Planning Act και το General Development Procedure Order

17 Κατά το άρθρο 57, παράγραφος 1, του Town and Country Planning Act 1990, οικοδομική άδεια (λεγόμενη «planning permission») απαιτείται για κάθε «διαμόρφωση» υπό την έννοια του άρθρου 55, ήτοι, μεταξύ άλλων, για «την ανέγερση κτιρίων [...] ή άλλες εργασίες πραγματοποιούμενες επί, υπεράνω ή κάτωθεν οικοπέδου [...]».

18 Οι οικοδομικές άδειες χορηγούνται υπό διάφορες μορφές, μεταξύ των οποίων και η οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου (λεγόμενη «outline planning permission») με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων.

19 Έτσι, το άρθρο 92, παράγραφος 1, του Town and Country Planning Act 1990 προβλέπει ότι οι «οικοδομικ[ές] άδει[ες] βάσει προσχεδίου χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις χωροταξικού διατάγματος, υπό την επιφύλαξη της μεταγενέστερης εγκρίσεως, από την αρμόδια αρχή, των σημείων που δεν διευκρινίστηκαν με την αίτηση» (των λεγομένων «reserved matters» ή «υπό επιφύλαξη σημείων»).

20 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, του General Development Procedure Order, αυτά τα «υπό επιφύλαξη σημεία» ορίζονται ως «οποιοδήποτε από τα ακόλουθα σημεία, επί των οποίων δεν παρασχέθηκαν λεπτομέρειες με την αίτηση, ήτοι α) η θέση, β) ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός, γ) η εξωτερική όψη, δ) οι προσβάσεις και ε) η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου».

21 Το άρθρο 92, παράγραφος 2, του Town and Country Planning Act 1990 προβλέπει εμμέσως ότι ένα υπό επιφύλαξη σημείο λογίζεται ως τελικώς εγκριθέν με τη μεταγενέστερη απόφαση περί εγκρίσεως του σχεδίου.

22 Από το άρθρο 73 του Town and Country Planning Act 1990 προκύπτει ότι η αίτηση τροποποιήσεως υφιστάμενης οικοδομικής άδειας συνιστά αίτηση χορηγήσεως νέας οικοδομικής άδειας.

— Οι Assessment of Environmental Effects Regulations του 1988 και οι Environmental Impact Assessment Regulations του 1999

23 Δυνάμει των Assessment of Environmental Effects Regulations του 1988, ορισμένα σχέδια πρέπει, πριν από τη χορήγηση της εγκρίσεως, να υποβάλλονται σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

24 Στο παράρτημα 2 των εν λόγω Regulations επαναλαμβάνονται οι κατηγορίες σχεδίων που απαριθμούνται στο παράρτημα II της οδηγίας 85/337, μεταξύ των οποίων και τα «σχέδια πολεοδομικού έργου».

25 Από το άρθρο 2, παράγραφος 1, των Assessment of Environmental Effects Regulations προκύπτει ότι συνιστά «αίτηση κατά την έννοια του παραρτήματος 2» «κάθε αίτηση οικοδομικής άδειας [...] σχετική με σχέδιο πολεοδομικού έργου που εμπίπτει στο παράρτημα 2, το οποίο δεν αποτελεί εξαιρούμενο σχέδιο και το οποίο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον λόγω παραγόντων όπως η φύση του, το μέγεθός του ή η θέση του», των οποίων η κατά περίπτωση εκτίμηση εναπόκειται στην αρμόδια αρχή.

26 Κατά το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, αυτών των Regulations, η αρμόδια αρχή δεν μπορεί να χορηγήσει άδεια σχετική inter alia με αίτηση του εν λόγω παραρτήματος 2 (λεγόμενη «Schedule 2 application») χωρίς να έχει, προηγουμένως, λάβει υπόψη της τα πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά το περιβάλλον και χωρίς να δηλώσει, στην απόφασή της, ότι έλαβε υπόψη τα στοιχεία αυτά.

27 Συνεπώς, επιλαμβανόμενη αιτήσεως οικοδομικής άδειας για σχέδιο πολεοδομικού έργου προβλεπόμενο στο παράρτημα 2 των εν λόγω Regulations, η αρμόδια αρχή οφείλει, κατά περίπτωση, να καθορίσει, προτού χορηγήσει την οικοδομική άδεια, κατά πόσον τα χαρακτηριστικά του σχεδίου απαιτούν εκτίμηση των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων, δηλαδή κατά πόσον το εν λόγω σχέδιο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, και να αρνηθεί τη χορήγηση άδειας αν δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες ώστε να αποφανθεί σχετικώς.

28 Κατά το εθνικό δίκαιο, η οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου αποτελεί «οικοδομική άδεια» κατά το άρθρο 4 των Assessment of Environmental Effects Regulations, ενώ η απόφαση περί εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων δεν συνιστά τέτοια άδεια. Για τον λόγο αυτόν, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου έργου μπορεί να γίνει, κατά το αγγλικό δίκαιο, μόνο στο πλαίσιο της πρώτης διαδικασίας που αφορά την οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου, και όχι πλέον στο πλαίσιο της διαδικασίας της μεταγενέστερης εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων.

29 Ενώ επέφεραν ουσιώδεις τροποποιήσεις στους κανόνες περί εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οι Environmental Impact Assessment Regulations του 1999 δεν άλλαξαν τίποτε όσον αφορά αυτή τη μη ύπαρξη δυνατότητας εκτιμήσεως κατά το στάδιο της διαδικασίας εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, μη ύπαρξη δυνατότητας την οποία αφορά η δεύτερη αιτίαση.

Τα εθνικά μέτρα εφαρμογής

30 Η εγκύκλιος αριθ. 15/88, την οποία εξέδωσε το Department of the Environment (Υπουργείο Περιβάλλοντος), παρέχει ενδεικτικής αξίας κατευθυντήριες γραμμές προς βοήθεια των αρμοδίων αρχών κατά τον προσδιορισμό των εμπιπτόντων στο παράρτημα 2 των Assessment of Environmental Effects Regulations του 1988 σχεδίων που πρέπει να υποβληθούν σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

31 Αφού υπογραμμίζεται, στο σημείο 18 της εν λόγω εγκυκλίου, ότι το πρωταρχικό κριτήριο έγκειται στο κατά πόσον ένα σχέδιο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, διευκρινίζεται, στο σημείο 20 της ίδιας εγκυκλίου, ότι η εκτίμηση είναι, γενικώς, απαραίτητη i) όταν η σημασία του σχεδίου υπερβαίνει τα τοπικά όρια, ii) όταν το σχέδιο αφορά ευαίσθητες τοποθεσίες ή iii) όταν το σχέδιο έχει ιδιαίτερα περίπλοκες και δυνητικά αρνητικές επιπτώσεις.

32 Τα σημεία 30 και 31 της ίδιας εγκυκλίου αναφέρουν ακόμα ότι, για ορισμένες κατηγορίες σχεδίων, στο παράρτημα Α της εγκυκλίου απαριθμούνται κριτήρια και κατώφλια προοριζόμενα να παράσχουν μια —σε γενικές γραμμές— ένδειξη περί του είδους των καταστάσεων στις οποίες, κατά την άποψη του υπουργού, μπορεί να απαιτείται εκτίμηση των επιπτώσεων δυνάμει των Assessment of Environmental Effects Regulations ή, αντιθέτως, πιθανώς δεν είναι απαραίτητη μια τέτοια εκτίμηση, εξυπακουομένου ότι τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά και ότι πρωταρχική σημασία έχει να γίνεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση εκτίμηση του αν το επίμαχο σχέδιο ενδέχεται ή όχι να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

33 Όσον αφορά, ειδικότερα, τα σχέδια πολεοδομικού σχεδιασμού, η εγκύκλιος αυτή αναφέρει, στο σημείο 15 του παραρτήματος Α, ότι η πολεοδομική αναδιαμόρφωση ενός χώρου ο οποίος είχε ήδη διαμορφωθεί παλαιότερα πιθανότατα δεν απαιτεί εκτίμηση, εκτός αν η προτεινόμενη διαμόρφωση αφορά κάποια συγκεκριμένα είδη πολεοδομικής διαμορφώσεως ή αν είναι πολύ μεγαλύτερης εκτάσεως από την προγενέστερη διαμόρφωση.

34 Όσον αφορά σχέδια σε τοποθεσίες που δεν είχαν υποστεί προηγουμένως εντατική πολεοδομική διαμόρφωση, η ίδια εγκύκλιος διευκρινίζει, στο σημείο 16 του παραρτήματος Α, ότι η «ανάγκη εκτιμήσεως των επιπτώσεων εξαρτάται από τον ευαίσθητο ή μη χαρακτήρα του προβλεπόμενου για το έργο χώρου». Έτσι, «εκτίμηση μπορεί να είναι αναγκαία όταν:

— η έκταση του σχεδίου υπερβαίνει τα 5 εκτάρια εντός αστικής ζώνης·

— μεγάλος αριθμός κατοικιών βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με την προτεινόμενη τοποθεσία της πολεοδομικής διαμορφώσεως, π.χ. περισσότερες από 700 κατοικίες σε απόσταση μικρότερη των 200 μέτρων από τα όρια του χώρου, ή

— κατά το σχέδιο, έκταση άνω των 10 000 τετραγωνικών μέτρων (μικτών) προορίζεται για καταστήματα, γραφεία ή άλλες εμπορικές χρήσεις».

35 Εξάλλου, από το σημείο 42 της εγκυκλίου 15/88 προκύπτει ότι, για την κατάρτιση της δηλώσεως όσον αφορά τις περιβαλλοντικές πτυχές, ο κύριος του έργου οφείλει να παράσχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις προτάσεις του. Άλλως είναι αδύνατη οποιαδήποτε εξαντλητική εκτίμηση των δυνητικών επιπτώσεων. Στην αρμόδια αρχή εναπόκειται να καθορίσει τον αριθμό των απαιτουμένων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση πληροφοριακών στοιχείων. Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δήλωση όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις είναι σε μεγάλο βαθμό καθοριστικά προκειμένου να κριθεί κατά πόσον μπορούν να παραμείνουν υπό επιφύλαξη ορισμένα σημεία στο πλαίσιο της χορηγήσεως οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου. Όταν τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία αναφέρονται σε ιδιαίτερη εξέταση κάποιας πτυχής ή συνεπάγονται τέτοια εξέταση, δεν ενδείκνυται να παραμείνει αυτό το σημείο υπό επιφύλαξη στο πλαίσιο οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου.

36 Στο σημείο 48 της εγκυκλίου 2/99 του Department of the Environment, Transport & the Regions (Υπουργείου Περιβάλλοντος, Μεταφορών και Περιφερειών), η οποία αντικατέστησε την εγκύκλιο 15/88 τον Μάρτιο του 1999 (για να ληφθούν υπόψη οι Environmental Impact Assessment Regulations του 1999), υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά τις οικοδομικές άδειες βάσει προσχεδίου, με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι δυνατή μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της εν λόγω άδειας, και όχι στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων.

Τα πραγματικά περιστατικά και η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

White City

37 Τον Δεκέμβριο του 1993, η επιχείρηση Chesfield Plc (στο εξής: Chesfield) ζήτησε από το London Borough of Hammersmith & Fulham (στο εξής: Hammersmith & Fulham LBC), αρμόδια αρχή για θέματα χωροταξίας, τη χορήγηση οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου για την ανέγερση, στο White City του Λονδίνου, ενός εμπορικού και ψυχαγωγικού κέντρου (στο εξής: σχέδιο του White City), σχέδιο που εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 85/337.

38 Αφού εξέτασε τις επιπτώσεις του σχεδίου που περιγράφονταν σε διάφορες εκθέσεις και αφού ζήτησε τη γνώμη του κοινού, το Hammersmith & Fulham LBC θεώρησε ότι δεν ήταν απαραίτητη η εκτίμηση των ενδεχομένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου.

39 Τον Μάρτιο του 1996, το Hammersmith & Fulham LBC χορήγησε οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου. Η άδεια αυτή άφηνε υπό επιφύλαξη ορισμένα σημεία που επρόκειτο να εγκριθούν αργότερα από την ίδια αυτή αρχή.

40 Τον Οκτώβριο του 1997 και τον Σεπτέμβριο του 1998, η Chesfield υπέβαλε αιτήσεις εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων.

41 Στις 12 Οκτωβρίου 1999, το Hammersmith & Fulham LBC παρέσχε την εν λόγω έγκριση.

42 Οι οικοδομικές εργασίες άρχισαν μετά την έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων.

43 Κατόπιν καταγγελίας που της υποβλήθηκε, η Επιτροπή, με έγγραφο της 19ης Απριλίου 2001, έδωσε στον Ηνωμένο Βασίλειο τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του και, στις 20 Αυγούστου 2002, του απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη προσάπτοντάς του ότι είχε παραβεί τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337 όσον αφορά το σχέδιο του White City, σχέδιο που εμπίπτει στο παράρτημα II σημείο 10, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας. Η Επιτροπή έταξε στο εν λόγω κράτος μέλος δίμηνη προθεσμία για να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη. Μη ικανοποιηθείσα από την απάντηση την οποία έδωσε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου με επιστολή της 29ης Οκτωβρίου 2002, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Crystal Palace

44 Το Crystal Palace Park στο Λονδίνο αποτελεί «Metropolitan Open Land» καταγεγραμμένο ως «Grade II* Historic Park» στο εκ του νόμου προβλεπόμενο μητρώο που τηρεί ο «English Heritage». Ένα τμήμα της εν λόγω τοποθεσίας, που αφορά τις διόδους προσβάσεως, και τα όμορα οικόπεδα περιλαμβάνονται στην «Crystal Palace Park Conservation Area».

45 Στις 4 Απριλίου 1997, η επιχείρηση London & Regional Properties Ltd. (στο εξής: L&R) κατέθεσε στο London Borough of Bromley (στο εξής: Bromley LBC), αρμόδια αρχή για θέματα χωροταξίας, αίτηση χορηγήσεως οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου προκειμένου να ανεγείρει, εντός του Crystal Palace Park, ένα κέντρο ψυχαγωγίας (στο εξής: σχέδιο του Crystal Palace), σχέδιο το οποίο εμπίπτει στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 85/337.

46 Κατόπιν εξετάσεως κατά την οποία έλαβε υπόψη του πλείονες εκθέσεις και συμπληρωματικές πληροφορίες, το Bromley LBC κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν απαραίτητη η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του εν λόγω σχεδίου.

47 Στις 24 Μαρτίου 1998, το Bromley LBC χορήγησε οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου, η οποία άφηνε υπό επιφύλαξη ορισμένα σημεία που επρόκειτο να εγκριθούν αργότερα, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε οικοδομικής εργασίας.

48 Στις 25 Ιανουαρίου 1999, η L&R υπέβαλε προς έγκριση στο Bromley LBC, ενόψει της λήψεως της τελικής αποφάσεως, ορισμένα υπό επιφύλαξη σημεία. Σύμφωνα με τα σημεία αυτά, το σχέδιο του Crystal Palace περιελάμβανε πλέον, στο ισόγειο, 18 αίθουσες κινηματογράφου, μια ζώνη ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και ένα εκθεσιακό χώρο· στο επίπεδο του πρώτου ορόφου, εστιατόρια και καφέ, δύο ζώνες ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και δημόσιες τουαλέτες· στο επίπεδο της στέγης, χώρο σταθμεύσεως 950 θέσεων κατ' ανώτατο όριο, 4 παρατηρητήρια καθώς και ζώνες εξοπλισμού· προστέθηκε ένας ημιώροφος 800 m^2, και έγιναν τροποποιήσεις όσον αφορά την κατασκευή των εξωτερικών τοίχων.

49 Τα σημεία εντάσσονταν απολύτως στις παραμέτρους του προσχεδίου για το οποίο είχε χορηγηθεί η οικοδομική άδεια.

50 Ωστόσο, κατά τη συνεδρίαση για την έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, ορισμένοι σύμβουλοι του Bromley LBC ζήτησαν να γίνει εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου. Όμως, κατόπιν νομικής γνωμοδοτήσεως, τους επισημάνθηκε ότι, κατά το εθνικό δίκαιο, τέτοια εκτίμηση μπορούσε να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου.

51 Στις 10 Μαΐου 1999, το Bromley LBC εξέδωσε την απόφαση περί εγκρίσεως του σχεδίου.

52 Ωστόσο, η ισχύς της οικοδομικής άδειας έληξε εν τω μεταξύ, χωρίς να έχει υλοποιηθεί το σχέδιο.

53 Κατόπιν καταγγελίας που της υποβλήθηκε, η Επιτροπή, με έγγραφο της 6ης Νοεμβρίου 2000, έδωσε στον Ηνωμένο Βασίλειο τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του και, στις 26 Ιουλίου 2001, του απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη προσάπτοντάς του ότι είχε παραβεί τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337 όσον αφορά το σχέδιο του Crystal Palace, σχέδιο που εμπίπτει στο παράρτημα II σημείο 10, στοιχείο β', της ίδιας οδηγίας. Η Επιτροπή έταξε στο εν λόγω κράτος μέλος δίμηνη προθεσμία για να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη. Μη ικανοποιηθείσα από την απάντηση την οποία έδωσε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου με επιστολή της 3ης Δεκεμβρίου 2001, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Μη ορθή μεταφορά της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, στο εσωτερικό δίκαιο, όσον αφορά την οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων

54 Αφού έδωσε στον Ηνωμένο Βασίλειο τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του, η Επιτροπή τού απηύθυνε, στις 26 Ιουλίου 2001, αιτιολογημένη γνώμη στην οποία ανέφερε ότι ορισμένες πτυχές της εθνικής νομοθεσίας περί

εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των σχεδίων, ιδίως όσον αφορά τις οικοδομικές άδειες βάσει προσχεδίου με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, της φαίνονταν ασυμβίβαστες με την οδηγία 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, και έταξε στο κράτος μέλος αυτό δίμηνη προθεσμία για να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη αυτή γνώμη. Μη ικανοποιηθείσα από την απάντηση την οποία έδωσε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου με επιστολή της 3ης Δεκεμβρίου 2001, η Επιτροπή άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

Επί της προσφυγής

55 Προς στήριξη της προσφυγής της, η Επιτροπή προβάλλει δύο αιτιάσεις.

56 Η πρώτη αιτίαση, όπως την εξέθεσε η Επιτροπή κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και με το υπόμνημα απαντήσεως, χωρίζεται, κατ' ουσίαν, σε τρία σκέλη, αντλούμενα από:

— παράβαση των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, καθόσον το Hammersmith & Fulham LBC δεν εξακρίβωσε κατά πόσον, όσον αφορά το σχέδιο του White City, χρειαζόταν να γίνει εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου·

— παράβαση των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, καθόσον το Hammersmith & Fulham LBC δεν εξέδωσε τυπική απόφαση που θα επέτρεπε να εξακριβωθεί κατά πόσον αυτή είχε εκδοθεί μετά από προσήκοντα έλεγχο·

— παράβαση των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, καθόσον ούτε το Hammersmith & Fulham LBC ούτε το Bromley LBC προέβησαν σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των σχεδίων του White City και του Crystal Palace.

57 Ωστόσο, στο δικόγραφο της προσφυγής της, η Επιτροπή δεν μνημονεύει το τρίτο σκέλος της αιτιάσεως αυτής.

58 Η δεύτερη αιτίαση αφορά τη μη ορθή μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφος 1, 4, παράγραφος 2, 5, παράγραφος 3, και 8 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, με το εθνικό σύστημα το οποίο προβλέπει ότι, προκειμένου για τις οικοδομικές άδειες βάσει προσχεδίου με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της εν λόγω άδειας και όχι πλέον στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων (στο εξής: επίδικο σύστημα).

Επί της πρώτης αιτιάσεως που αντλείται από παράβαση των υποχρεώσεων εξακριβώσεως της ανάγκης πραγματοποιήσεως μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκδόσεως τυπικής προς τούτο αποφάσεως και πραγματοποιήσεως τέτοιας μελέτης των επιπτώσεων (άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337)

Επί του παραδεκτού της πρώτης αιτιάσεως

59 Όσον αφορά το παραδεκτό, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου προβάλλει τέσσερις ενστάσεις απαραδέκτου, αντλούμενες, αντιστοίχως, από το ότι η αιτίαση αποτελεί νέο ισχυρισμό, από την παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου, από την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων και από την απουσία αντικειμένου της προσφυγής.

— Επί του χαρακτήρα της αιτιάσεως ως νέας αιτιάσεως

60 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει ότι το πρώτο και το δεύτερο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως, όπως προκύπτουν από το υπόμνημα απαντήσεως της Επιτροπής, συνιστούν νέα αιτίαση. Συγκεκριμένα, είναι μεν αληθές ότι τα σκέλη αυτά μνημονεύονταν στο έγγραφο οχλήσεως και στην αιτιολογημένη γνώμη και επαναλήφθηκαν αργότερα στο υπόμνημα απαντήσεως ενώπιον του Δικαστηρίου, έπρεπε, ωστόσο, να είχαν εκτεθεί και με το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης. Το αντικείμενο μιας διαφοράς προσδιορίζεται από το δικόγραφο της προσφυγής.

61 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι ένας διάδικος δεν μπορεί να μεταβάλει το ίδιο το αντικείμενο της διαφοράς, το δε βάσιμο μιας προσφυγής πρέπει να εξετάζεται μόνον σε σχέση προς τα αιτήματα που περιλαμβάνονται στο εισαγωγικό δικόγραφο (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, αποφάσεις της 25ης Σεπτεμβρίου 1979, 232/78, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 323, σκέψη 3, και της 6ης Απριλίου 2000, C-256/98, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 2000, σ. I-2487, σκέψη 31).

62 Εξάλλου, δυνάμει του άρθρου 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και του άρθρου 38, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η Επιτροπή οφείλει να αναφέρει, σε κάθε δικόγραφο προσφυγής που κατατίθεται βάσει του άρθρου 226 ΕΚ, τις συγκεκριμένες αιτιάσεις επί των οποίων καλείται να αποφανθεί το Δικαστήριο, καθώς και, τουλάχιστον συνοπτικώς, τα νομικά και πραγματικά στοιχεία στα οποία θεμελιώνονται οι αιτιάσεις αυτές (βλ. απόφαση της 31ης Μαρτίου 1992, C-52/90, Επιτροπή κατά Δανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2187, σκέψη 17).

63 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το πρώτο και το δεύτερο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως δεν μνημονεύονται στα αιτήματα της προσφυγής. Εξάλλου, δεν περιλαμβάνονται ούτε στο μέρος της προσφυγής που επιγράφεται «σκεπτικό».

64 Συνεπώς, τα δύο πρώτα σκέλη της πρώτης αιτιάσεως, τα οποία δεν περιελήφθησαν στο εισαγωγικό έγγραφο της δίκης, είναι απαράδεκτα, έστω και αν η Επιτροπή τα επανέλαβε με το υπόμνημα απαντήσεως και είχαν μνημονευθεί στο έγγραφο οχλήσεως και στην αιτιολογημένη γνώμη.

65 Απομένει, επομένως, να εξεταστεί το παραδεκτό του τρίτου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως από πλευράς των άλλων ενστάσεων απαραδέκτου που προέβαλε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου.

— Επί της παραβιάσεως της αρχής της ασφάλειας δικαίου

66 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει ότι, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που διέρρευσε από τη χορήγηση των επίμαχων οικοδομικών αδειών, η προσφυγή λόγω παραβάσεως συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης την οποία οι κύριοι των έργων στηρίζουν σε κεκτημένα δικαιώματα.

67 Πρέπει να διευκρινιστεί συναφώς, αφενός, ότι η διαδικασία λόγω παραβάσεως κράτους μέλους συνίσταται στην αντικειμενική διαπίστωση της μη τηρήσεως εκ μέρους κράτους μέλους των υποχρεώσεων που αυτό υπέχει από τη Συνθήκη ή από πράξη του παραγώγου δικαίου (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 1998, C-71/97, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 1998, σ. I-5991, σκέψη 14, και της 18ης Ιανουαρίου 2001, C-83/99, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλογή 2001, σ. I-445, σκέψη 23).

68 Αφετέρου, από τη νομολογία προκύπτει ότι, ναι μεν οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης επιβάλλουν να γίνεται η ανάκληση μιας παράνομης πράξεως εντός εύλογης προθεσμίας και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός στον οποίο ο ενδιαφερόμενος μπόρεσε ενδεχομένως

να πιστεύσει στη νομιμότητα της πράξεως, μια τέτοια ανάκληση, ωστόσο, είναι καταρχήν επιτρεπτή (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 1957, 7/56, 3/57 έως 7/57, Algera κ.λπ. κατά Κοινής Συνελεύσεως της ΕΚΑΧ, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 157· της 3ης Μαρτίου 1982, 14/81, Alpha Steel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 749, σκέψη 10, και της 26ης Φεβρουαρίου 1987, 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1005, σκέψη 12).

69 Συνεπώς, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί την ασφάλεια δικαίου και τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των κυρίων έργου σε κεκτημένα δικαιώματα ώστε να εμποδίσει την εκ μέρους της Επιτροπής άσκηση προσφυγής με αίτημα την αντικειμενική διαπίστωση της μη τηρήσεως εκ μέρους του των υποχρεώσεων που του επιβάλλει η οδηγία 85/337 όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων έργων.

— Επί της αρμοδιότητας των εθνικών δικαστηρίων

70 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει ότι στα εθνικά δικαστήρια και όχι στο Δικαστήριο εναπόκειται να εξετάσουν αν η αρμόδια αρχή εκτίμησε ορθώς το κατά πόσον ένα συγκεκριμένο σχέδιο έργου έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

71 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η άσκηση προσφυγής ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, κατά αποφάσεως αρμόδιας αρχής την οποία αφορά μια προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους μέλους, και η απόφαση του δικαστηρίου αυτού δεν μπορούν να επηρεάσουν το παραδεκτό της προσφυγής λόγω παραβάσεως που άσκησε η Επιτροπή. Πράγματι, η δυνατότητα ασκήσεως ενδίκων μέσων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δεν αίρει τη δυνατότητα ασκήσεως της προσφυγής του άρθρου 226 ΕΚ, δεδομένου ότι τα δύο ένδικα μέσα επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και παράγουν διαφορετικά αποτελέσματα (βλ. αποφάσεις της 17ης Φεβρουαρίου 1970, 31/69, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 243, σκέψη 9· της 18ης Μαρτίου 1986, 85/85, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1986, σ. 1149, σκέψη 24, και της 10ης Ιουνίου 2004, C-87/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2004, σ. I-5975, σκέψη 39).

— Επί της απουσίας αντικειμένου της προσφυγής

72 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει ότι η άδεια που χορηγήθηκε για το σχέδιο του Crystal Palace έληξε τον Μάρτιο του 2003 χωρίς να έχει χρησιμοποιηθεί και ότι οποιαδήποτε παράβαση, έστω και αποδεδειγμένη, είναι, συνεπώς, καθαρά θεωρητική.

73 Επ' αυτού, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι προσφυγή με την οποία ζητείται η διαπίστωση παραβάσεως η οποία, κατά την εκπνοή της προθεσμίας που τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, δεν υφίστατο πλέον είναι, κατά τη νομολογία, απαράδεκτη ως στερούμενη αντικειμένου (βλ. αποφάσεις της 31ης Μαρτίου 1992, C-362/90, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1992, σ. I-2353, σκέψη 13, και της 29ης Ιανουαρίου 2004, C-209/02, Επιτροπή κατά Αυστρίας, Συλλογή 2004, σ. I-1211, σκέψεις 17 και 18).

74 Πράγματι, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το αντικείμενο της προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ είναι να αναγνωριστεί ότι το κράτος μέλος το οποίο αφορά παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και ότι δεν έθεσε τέρμα στην παράβαση αυτή εντός της προθεσμίας που τάχθηκε προς τούτο με την αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής (απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 1990, C-347/88, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 1990, σ. I-4747, σκέψη 40). Ομοίως, το Δικαστήριο σταθερά αναφέρει ότι η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση προς την κατάσταση του κράτους μέλους όπως αυτή εμφανίζεται κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας (βλ. απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1990, C-200/88, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλογή 1990, σ. I-4299, σκέψη 13, και προμνησθείσα απόφαση της 31ης Μαρτίου 1992, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 10).

75 Εν προκειμένω, το γεγονός ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ήτοι στις 26 Σεπτεμβρίου 2001, η επίμαχη οικοδομική άδεια εξακολουθούσε να ισχύει αρκεί ώστε να μη μπορεί η προσφυγή να θεωρηθεί ως στερούμενη αντικειμένου.

76 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι οι ενστάσεις απαραδέκτου που αφορούν το τρίτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως πρέπει να απορριφθούν.

Επί του βασίμου του τρίτου σκέλους της πρώτης αιτιάσεως

77 Πριν από την εξέταση της ουσίας, πρέπει, προκαταρκτικώς, να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας λόγω παραβάσεως δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, η Επιτροπή φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι υφίσταται η φερόμενη παράβαση. Η ίδια οφείλει να προσκομίσει στο Δικαστήριο τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκ μέρους του Δικαστηρίου διαπίστωση της παραβάσεως, χωρίς να μπορεί να στηριχθεί σε οποιοδήποτε τεκμήριο (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 26ης Απριλίου 2005, C-494/01, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Συλλογή 2005, σ. I-3331, σκέψη 41 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

78 Έτσι, όσον αφορά ειδικότερα την οδηγία 85/337, το Δικαστήριο έκρινε, στην υπόθεση C-117/02, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, Συλλογή 2004, σ. I-5517, σκέψη 85), ότι η Επιτροπή οφείλει να προσκομίσει τουλάχιστον κάποιες ελάχιστες αποδείξεις για τις επιπτώσεις τις οποίες ενδέχεται να έχει το σχέδιο στο περιβάλλον.

79 Ωστόσο, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, δυνάμει του άρθρου 10 ΕΚ, να διευκολύνουν την Επιτροπή στην εκτέλεση της αποστολής της, που συνίσταται, ιδίως, σύμφωνα με το άρθρο 211 ΕΚ, στη μέριμνα για την εφαρμογή των διατάξεων της Συνθήκης καθώς και των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής από τα όργανα (βλ., μεταξύ άλλων, την προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψη 42 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

80 Από αυτό προκύπτει ιδίως ότι, όταν η Επιτροπή προσκομίζει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτουν ορισμένα πραγματικά περιστατικά που έχουν

λάβει χώρα στο έδαφος του καθού κράτους μέλους, σ' αυτό το κράτος εναπόκειται να αμφισβητήσει ουσιαστικώς και λεπτομερώς τα προβαλλόμενα στοιχεία και τις συνέπειες που απορρέουν από αυτά (βλ. προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, σκέψη 44 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

81 Υπό το φως αυτών ακριβώς των αρχών πρέπει το Δικαστήριο να προβεί στην εξέταση επί της ουσίας.

82 Η Επιτροπή, με το τρίτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεώς της, επικαλείται παράβαση των άρθρων 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, λόγω του ότι ούτε το Hammersmith & Fulham LBC, ούτε το Bromley LBC προέβησαν σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των σχεδίων του White City και του Crystal Palace, καίτοι τα σχέδια αυτά μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

83 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το σχέδιο του White City συνίσταται στην ανέγερση εμπορικού κέντρου και κέντρου ψυχαγωγίας περίπου 58 000 τετραγωνικών μέτρων, που περιλαμβάνει μια νέα κύρια διασταύρωση προσβάσεως, χώρο σταθμεύσεως 4500 θέσεων, και σύνδεση με το δίκτυο του μετρό. Κατά την Επιτροπή, υφίσταται, προκειμένου για σχέδιο τέτοιου μεγέθους, τεκμήριο υπέρ της ανάγκης εκτιμήσεως των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκτός αν το τεκμήριο αυτό μετριάζεται από άλλα στοιχεία.

84 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το σχέδιο του Crystal Palace περιλαμβάνει εγκαταστάσεις ψυχαγωγικών και εμπορικών δραστηριοτήτων (18 κινηματογράφους, εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια) συνολικού εμβαδού 52 000 τετραγωνικών μέτρων, χώρο σταθμεύσεως 950 θέσεων στη στέγη, καθώς και υπαίθριο χώρο σταθμεύσεως. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, λόγω της κλίμακας και του μεγέθους του, το σχέδιο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, οπότε η αρμόδια αρχή υπερέβη τα όρια του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτει.

85 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές, βάσει των εκθέσεων και των μελετών που είχαν στη διάθεσή τους και μετά από διαβούλευση με ειδικούς, είχαν το δικαίωμα να θεωρήσουν ότι κανένα από τα δύο αυτά σχέδια δεν μπορούσε να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ότι, συνεπώς, δεν χρειαζόταν να υποβληθούν τα σχέδια αυτά σε εκτίμηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

86 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/337, τα «σχέδια» κατά την έννοια του άρθρου 4 της ίδιας οδηγίας τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις πρέπει, πριν από τη χορήγηση της άδειας, να υποβάλλονται σε εκτίμηση όσον αφορά τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις.

87 Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 4, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας, σε συνδυασμό με το παράρτημα II της οδηγίας, απαριθμεί τα σχέδια που υποβάλλονται σε εκτίμηση των επιπτώσεών τους όταν τα κράτη μέλη κρίνουν ότι το απαιτούν τα χαρακτηριστικά τους.

88 Όμως, ναι μεν, υπό τις περιστάσεις αυτές, το άρθρο 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337 παρέχει στην αρμόδια αρχή μια κάποια ελευθερία προκειμένου να κρίνει κατά πόσον ένα συγκεκριμένο σχέδιο πρέπει να υποβληθεί σε εκτίμηση των επιπτώσεών του, από πάγια, ωστόσο, νομολογία προκύπτει ότι αυτό το περιθώριο εκτιμήσεως οριοθετείται από την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής και η οποία επιβάλλει στα κράτη μέλη να υποβάλλουν σε εκτίμηση των επιπτώσεων όλα τα σχέδια τα οποία μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1999, C-435/97, WWF κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-5613, σκέψεις 44 και 45· προμνησθείσα απόφαση της 10ης Ιουνίου 2004, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψεις 43 και 44, καθώς και απόφαση της 2ας Ιουνίου 2005, C-83/03, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2005, σ. I-4747, σκέψη 19).

89 Έτσι, από τη νομολογία προκύπτει ότι η οδηγία 85/337 επιβάλλει να υποβάλλονται σε εκτίμηση των επιπτώσεών τους όλα τα σχέδια που εμπίπτουν στο παράρτημα II,

τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (βλ., υπό την έννοια αυτή, προμνησθείσες αποφάσεις WWF κ.λπ., σκέψη 45· C-117/02, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, σκέψη 82, και της 10ης Ιουνίου 2004, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 44).

90 Ωστόσο, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 77 έως 80 της παρούσας αποφάσεως, η απόδειξη παραβάσεως του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/337 επιβάλλει στην Επιτροπή να καταδείξει ότι ένα κράτος μέλος δεν έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε, πριν από τη χορήγηση της άδειας, τα σχέδια που, ιδίως λόγω της φύσεως, του μεγέθους ή της θέσεώς τους, ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον να υποβληθούν σε εκτίμηση όσον αφορά τις επιπτώσεις τους. Η απόδειξη αυτή μπορεί να συναχθεί λυσιτελώς από την κατάδειξη του ότι ένα κράτος μέλος δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα για να εξετάσει μήπως ένα σχέδιο, καίτοι δεν προσέγγιζε τα κατώτατα όρια του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, ήταν πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ιδίως λόγω της φύσεως, του μεγέθους ή της θέσεώς του. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αποδείξει ότι ένα σχέδιο που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον δεν υπήρξε, ενώ θα έπρεπε, αντικείμενο μελέτης επιπτώσεων (προμνησθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, σκέψη 82).

91 Συναφώς, από τις σκέψεις 85 και 87 της προμνησθείσας αποφάσεως Επιτροπή κατά Πορτογαλίας προκύπτει επίσης ότι, για να αποδείξει ότι οι εθνικές αρχές υπερέβησαν το περιθώριο εκτιμήσεως το οποίο διαθέτουν μη επιβάλλοντας την πραγματοποίηση μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων προτού εγκρίνουν ένα συγκεκριμένο σχέδιο, η Επιτροπή δεν μπορεί να περιοριστεί σε γενικής φύσεως ισχυρισμούς αρκούμενη, π.χ., να αναφέρει ότι οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν καταδεικνύουν ότι το εν λόγω σχέδιο βρίσκεται σε πολύ ευαίσθητη ζώνη χωρίς να αποδεικνύει, με συγκεκριμένα στοιχεία, ότι οι οικείες εθνικές αρχές υπέπεσαν σε πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως κατά την έγκριση του σχεδίου. Η Επιτροπή οφείλει να προσκομίσει, τουλάχιστον, κάποιες ελάχιστες αποδείξεις για τις επιπτώσεις τις οποίες ενδέχεται να έχει το σχέδιο στο περιβάλλον.

92 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν ανταποκρίθηκε στο βάρος αποδείξεως που φέρει. Δεν μπορεί να αρκεστεί σε τεκμήρια σύμφωνα με τα οποία τα πολύ μεγάλου μεγέθους σχέδια έργων μπορούν εξ ορισμού να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, χωρίς να αποδείξει, προσκομίζοντας ορισμένες ελάχιστες αποδείξεις, ότι οι αρμόδιες αρχές υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

93 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι, παρά τα στοιχεία μελετών και τα έγγραφα που προσκόμισε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, η Επιτροπή δεν επεχείρησε να θεμελιώσει τους δικούς της ισχυρισμούς και να ανατρέψει τους ισχυρισμούς του καθού κράτους μέλους με την εμπεριστατωμένη εξέταση των στοιχείων αυτών ή με τη συγκέντρωση, προσκόμιση, εξέταση και αναλυτική παρουσίαση απτών και συγκεκριμένων στοιχείων που θα παρείχαν, ενδεχομένως, στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να εκτιμήσει κατά πόσον οι αρμόδιες αρχές υπερέβησαν όντως το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτουν.

94 Υπό τις συνθήκες αυτές, το τρίτο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί της δεύτερης αιτιάσεως που αντλείται από εσφαλμένη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφος 1, 4, παράγραφος 2, 5, παράγραφος 3, και 8 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί

95 Με τη δεύτερη αιτίασή της, η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το επίδικο εθνικό σύστημα, το οποίο προβλέπει ότι εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της οικοδομικής άδειας και όχι πλέον στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, συνιστά εσφαλμένη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφος 1, 4, παράγραφος 2, 5, παράγραφος 3, και 8 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί.

96 Η Επιτροπή υποστηρίζει συγκεκριμένα ότι, αν το εθνικό δίκαιο προβλέπει διαδικασία χορηγήσεως άδειας κατά στάδια, η οδηγία 85/337 επιβάλλει να μπορεί να γίνει καταρχήν εκτίμηση των επιπτώσεων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας αυτής, αν προκύπτει ότι το επίμαχο σχέδιο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

97 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το επίδικο εθνικό σύστημα, στο μέτρο που αποκλείει την πραγματοποίηση περιβαλλοντικής μελέτης κατά το μεταγενέστερο στάδιο της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, δεν ανταποκρίνεται στην επιταγή αυτή.

98 Κατά την Επιτροπή, το σύστημα αυτό επιτρέπει σε ορισμένα σχέδια να μην υποβληθούν σε εκτίμηση, έστω και αν ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

99 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής αναφέρει σαφώς ότι το σχέδιο πρέπει να υποβάλλεται σε εκτίμηση «πριν δοθεί η άδεια». Όμως, στο μέτρο που η «άδεια» αυτή χορηγείται με την έκδοση οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου (και όχι κατά τη μεταγενέστερη απόφαση περί εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων), το επίδικο σύστημα συνιστά ορθή μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο των άρθρων 2, παράγραφος 1, 4, παράγραφος 2, 5, παράγραφος 3, και 8 της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί.

100 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας ορίζει ότι ως «άδεια» κατά την έννοια της οδηγίας νοείται η απόφαση της ή των αρμοδίων αρχών που δίνει το δικαίωμα στον κύριο του έργου να πραγματοποιήσει το σχέδιο.

101 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, κατά το εθνικό δίκαιο, ο κύριος του έργου δεν μπορεί να αρχίσει τις εργασίες για την υλοποίηση του σχεδίου του παρά μόνον αφού του έχει κοινοποιηθεί απόφαση περί εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων. Πριν από την απόφαση αυτή, το επίμαχο σχέδιο δεν έχει ακόμα (πλήρως) εγκριθεί.

102 Κατά συνέπεια, οι δύο αποφάσεις που προβλέπονται από το επίδικο σύστημα, ήτοι η οικοδομική άδεια βάσει προσχεδίου και η απόφαση περί εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, πρέπει να θεωρηθούν ως αποτελούσες, στο σύνολό τους, «άδεια» (χορηγούμενη κατά στάδια) κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί.

103 Υπό τις περιστάσεις αυτές, από το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 85/337 προκύπτει ότι τα σχέδια που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, υπό την έννοια του άρθρου 4 της οδηγίας αυτής, σε συνδυασμό με το παράρτημα I ή το παράρτημα II της ίδιας οδηγίας, πρέπει, πριν από την (κατά στάδια) χορήγηση της άδειας, να υποβάλλονται σε αξιολόγηση όσον αφορά τις επιπτώσεις τους (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-201/02, Wells, Συλλογή 2004, σ. I-723, σκέψη 42).

104 Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρίνισε, με την προμνησθείσα απόφαση Wells (σκέψη 52), ότι, οσάκις το εθνικό δίκαιο προβλέπει ότι η διαδικασία χορηγήσεως αδείας περιλαμβάνει πλείονα στάδια, το ένα εκ των οποίων αποτελεί την κύρια απόφαση και το έτερο την εκτελεστική απόφαση, η οποία δεν μπορεί να βαίνει πέραν των παραμέτρων που καθορίστηκαν με την κύρια απόφαση, τα αποτελέσματα τα οποία το σχέδιο μπορεί να έχει στο περιβάλλον πρέπει να επισημαίνονται και να αξιολογούνται κατά τη διαδικασία που αφορά την κύρια απόφαση. Μόνον αν τα αποτελέσματα αυτά δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν πριν από τη διαδικασία που αφορά την εκτελεστική απόφαση πρέπει να πραγματοποιείται η αξιολόγηση στο πλαίσιο της τελευταίας αυτής διαδικασίας.

105 Εν προκειμένω, το επίδικο σύστημα προβλέπει ότι η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός σχεδίου μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου της χορηγήσεως οικοδομικής άδειας βάσει προσχεδίου και όχι πλέον στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων.

106 Ως εκ τούτου, το εν λόγω σύστημα αντιβαίνει στα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί. Συνεπώς, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη την υποχρέωση μεταφοράς των διατάξεων αυτών στο εσωτερικό του δίκαιο.

107 Ωστόσο, όσον αφορά τα άρθρα 5, παράγραφος 3, και 8 της οδηγίας 85/337, η Επιτροπή δεν παρέσχε καμία εξήγηση ως προς τους λόγους που θεμελιώνουν παράβαση των δύο αυτών διατάξεων.

108 Υπό τις συνθήκες αυτές, η δεύτερη αιτίαση είναι εν μέρει βάσιμη.

109 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να αναγνωριστεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, μεταφέροντας εσφαλμένως στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, με το εθνικό σύστημα το οποίο προβλέπει ότι, προκειμένου για τις οικοδομικές άδειες βάσει προσχεδίου με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της εν λόγω άδειας και όχι πλέον στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο.

Επί των δικαστικών εξόδων

110 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Επειδή οι διάδικοι ηττήθηκαν μερικώς, πρέπει να οριστεί ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, μεταφέροντας εσφαλμένως στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/11/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, με το εθνικό σύστημα το οποίο προβλέπει ότι, προκειμένου για τις οικοδομικές άδειες βάσει προσχεδίου με μεταγενέστερη έγκριση των υπό επιφύλαξη σημείων, εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μπορεί να γίνει μόνο στο πλαίσιο του αρχικού σταδίου χορηγήσεως της εν λόγω άδειας και όχι πλέον στο πλαίσιο του μεταγενέστερου σταδίου της εγκρίσεως των υπό επιφύλαξη σημείων, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου φέρουν καθεμία τα δικαστικά έξοδά της.

(υπογραφές)